

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Landkommunernes Styrelse.

Valgt blev: *Jens Sørensen (Smørum), N. P. Nielsen, M. F. Mortensen, Fisker, Marinus Sørensen, Hans Jørgen Hansen, Jørgen Jørgensen (Lejre), Jens Jensen, Edvard Sørensen, Pinholt, Kr. Kristensen, Arnh Jensen, Koefoed, Carlsen-Skiødt og Nissen.*

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Forespørgsel til Statsministeren af Hans Hansen, Axel Dam og Geert-Jørgensen angaaende, hvad Regeringen agter at foretage til Afhjælpning af Arbejdsløshed og uforstyldt Hjemløshed.

(Forespørgselen findes i Tidenden Sp. 3472).

Ordføreren for Forespørgerne (*Hans Hansen*): Naar vi fra Retsforbundets Side har ønsket at fremsætte en Forespørgsel til den højtærede Statsminister af det Indhold, som er ærede Medlemmer bekendt, er Anledningen ikke i første Række den seneste Tids Begivenheder i Arbejdsløshed og Hjemløshedsspørgsmaalet. Det er ikke saa stort at spørge om eller tale om i saa Henseende. Vi har jo adskillige Gange før været Vidne til noget lignende, og jeg tror ikke, at der øjeblikkelig gives andre Midler mod Sult end Mad, eller at der gives andre Midler mod Hjemløshed end Herberg. Det er heller ikke Hensigten med denne Forespørgsel at svække de Foranstaltninger, som den højtærede Socialminister har lagt et Arbejde i at iværksætte med den private Komité, der har paabegyndt en Indsamling for at tilvejebringe nødvendige Midler, ja, jeg vil endog understrege, at det er godt, at privat Hjælpsomhed træder til, naar Rigsdagens og Lovgivningens Evne, som det synes, har spillet Fallit overfor dette det vigtigste af alle Spørgsmaal i vort Samfundsliv.

Jeg er mig fuldt bevidst, at det vil blive tillagt os, naar vi stiller denne Forespørgsel, at det er for at udnytte Situationen i Partiøjemed. Maa jeg heroverfor forudskikke den Bemærkning, at det er i hvert Fald mig ganske ligegyldigt, hvordan Forespørgselen maatte blive bedømt. Jeg tror, at Beskæftigelsesproblemet er et Problem, som Rigs-

dagen kan løse, om den vil bruge Midlerne dertil, og saa har jeg naturligvis intet imod, om denne Opfattelse kunde vinde i Styrke ude i Landet ved denne Forespørgsel, eller om det muligvis af den højtærede Statsministers Svar kunde fremgaa, at Regeringen har en Løsning, der kan virke forebyggende overfor de stadig voldsommere tilbagevendende Kriser, en Løsning, der kan føre os ud af de nuværende uholdbare Tilstande. Den tyske Rigsfinansminister har for nylig paa et Møde i Würtemberg om det ogsaa i Tyskland — maaske i endnu højere Grad end hos os — brændende Spørgsmaal om Arbejdsløsheden bl. a. udtalt, at et System, der ikke er i Stand til at dæmme op for den uhyre Arbejdsløshed, er dømt til Undergang. Ingen vil vist benægte, at den tyske Finansminister her har sagt noget, der ogsaa gælder hos os. Et System, der er i Stand til at dæmme op mod Arbejdsløsheden, er et System, hvorved der skabes saadanne Tilstande, at vi kan undgaa den, og det er noget helt andet end under Arbejdsløshed at give Million efter Million ud til dem, der er ramt af Nøden, uden at faa Modværdier derfor.

Ser vi paa Erhvervslivet i Øjeblikket, viser det sig, at Engrosprisen over hele Linien er nede under, hvad den var forud for 1914, ja, endog for mange Varers Vedkommende langt under. Denne lave Pris gælder, naar Talen er om Raavarer, baade i Industri og Landbrug. Derimod er der stor Forskel, naar Talen er om forædlede Varer. Her er Forholdet det, at Landbrugets Mænd maa sige, at kan man ikke tjene nok ved at producere en Vare, f. Eks. en Gris, ja, saa maa man producere noget mere. Ganske modsat er det i Industrien. Der arbejder man efter forud fastlagte Udgifter, og kan man ikke sælge til de hertil svarende Priser, ja, saa nedsætter Industrien Produktionen eller gaar i Staa, og saa har vi Arbejdsløsheden. Disse to Metoder har en skæbnsvanger økonomisk Betydning, thi naar Industriens Varer ikke følger med ned, kastes Landbruget ud i en voldsom Krise, idet de Industrivarer og den Arbejdskraft, det skal bruge, bliver for dyr, fordi Landbrugets Arbejdsløn fastsættes paa Verdensmarkedet, og derved svinder dets Købekraft overfor de paa Trods af Nedgangen ved Prisaftaler, Fagforeningsoverenskomster o. s. v. opretholdte Varepriser.

Vi er i en Situation, hvor Arbejdsløsheden antagelig vil faa en rivende Udvikling, fordi mange, mange Landbrug af forskellig Størrelse ikke med de nuværende